

Marechaussee Contact

5

2016

Marechaussee Contact
17e jaargang | nummer 5
oktober 2016

Marechaussee Contact is een uitgave van de Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks. Het wordt verspreid onder de begunstigers van deze stichting. De realisatie is in handen van de commissie Redactie MC en voorlichting.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Roel Bouwman
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Werner van Pruissen
Jack Vlaming
Henk Westland (eindredactie)

Aan dit nummer werkten verder mee:

Ben Langendoen (TRIS-reunie), Freerk van Rossum (De reservist in zijn dagelijks werk), Bart van Es (Historisch Depôt bij BSB), Peter Boone (reunie 1976-5), Donald Weekenstroo en Peter Coomans (Vriendendag in Hoek van Holland)

Contact

Weeshuiswal 9, 4116 BR Buren
t.a.v. Marion Broekhuizen-Klijnhout
0344-571256
redactie@marechausseecontact.nl

Vormgeving

Content Innovators BV, Alphen aan den Rijn

Druk

Ten Brink BV, Meppel

Wijzigen van adresgegevens

Zie pagina SMC-informatie bij begunstigersadministratie

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 25 november 2016.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door oud-marechaussees
6	Nestelpennen Actuele berichten over de KMar
7	Reservisten De reservist in zijn dagelijks werk
8	Veteranen EULEX - Joegoslavië-missie van vandaag
12	Beroeps Oude peren
14	1940-1945 Een vurige liefdesbrief
16	Oorlogsdagboeken Op weg naar haven van Brest
18	SMC Prinsjesdag 2016
20	SMC Vriendendag in Hoek van Holland
22	SMC Allerlei
26	Personalia
27	SMC-informatie

Foto omslag:

Kosovo 2015, EULEX-team, KMar-reservist
wachtmeester 1e klasse Sewdajal (2e van links)

Op 29 september vond de presentatie plaats van het door de heer Remy Limpach geschreven boek 'De brandende Kampongs van generaal Spoor'. Het boek is gebaseerd op het promotieonderzoek dat de schrijver op 17 september 2015 cum laude heeft verdedigd aan de Universiteit van Bern. Limpach heeft zijn onderzoek verricht op verzoek van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie. In zijn boek komt Limpach tot de conclusie dat er tijdens de periode 1945-1950 in het voormalige Nederlands-Indië als onderdeel van operationeel optreden vaak disproportioneel geweld is toegepast door een kleine groep Nederlandse militairen. Daar is door leidinggevend en de politiek niet tegen opgetreden. De meerderheid van de Nederlandse militairen heeft zich echter wel aan de bepalingen van het oorlogsrecht gehouden. Veel is al over deze periode geschreven, echter nooit zo uitgebreid en diepgaand als nu. Naar verwachting zal het Kabinet binnenkort met een standpunt komen na het bestuderen van het bijna 900 pagina's tellende boek. Er is een gezegde: 'de waarheid is als een geslepen diamant, ze heeft vele facetten.' De gebeurtenissen van toen moeten dan ook, onverlet ieders eigen verantwoordelijkheid, worden gezien in het licht van de politieke en sociaal maatschappelijke context van toen. Laten we ook uit dit boek lessen trekken, voor zover die al niet getrokken zijn. We hebben bijvoorbeeld al sinds de jaren 80 van de vorige eeuw een ingrijpend gewijzigd militair strafrecht. Sindsdien is de officier van justitie leidend in het onderzoek en niet meer de commanderend officier. Commandanten weten de weg naar de opsporingsambtenaren van de KMar te vinden. Voorafgaand aan uitzendingen neemt men kennis van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het omwille van kameraadschap of korpsgeest binnenshuis houden van incidenten lukt, zeker met de huidige communicatiemiddelen, veelal slechts voor een korte periode en veroorzaakt later alsnog meer schade. Beter is meteen door de zure appel heen te bijten. Het boek zal zeker het nodige losmaken bij Indië-veteranen en hun familieleden/nabestaanden. Ik wens een ieder sterkte en wil er - wellicht ten overvloede - op wijzen dat wij er als bestuur ook zijn om een luisterend oor te bieden aan onze begunstigers en hen zo nodig en na overleg te verwijzen naar professionele hulpverleners. Tenslotte wil ik nog opmerken dat pas een echt goed beeld van deze episode in onze geschiedenis kan worden verkregen als in samenwerking met Indonesië ook in beeld wordt gebracht welke wreedheden er toen door de opstandelingen tegen Nederlandse militairen en de eigen bevolking zijn gepleegd. Denk daarbij onder andere aan de moorden in de Bersiap-periode!

Oktober is een maand met enkele jaarlijkse bijeenkomsten. Op 6 oktober waren we op uitnodiging van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee voor de Vriendendag 2016 in Hoek van Holland. Een verslag treft u in ons blad aan. Een dag later vierden we onze Veteranendag op de Koning Willem III-kazerne te Apeldoorn. 's Middags was daar een door CKMAR georganiseerde reünie. Velen hebben acte de presence gegeven. Op onze website leest u een verslag van beide evenementen, in het decembernummer zullen we terugblikken op deze dag. Eind van deze maand staan we stil bij de verjaardag van ons Wapen, dit jaar werd op de 28e uitgeweken naar theater Orpheus in Apeldoorn door de verbouwingen op de KW III. Een dag eerder was onze Algemene Reünie met 260

‘Regeren is vooruitzien,’

aangemelde begunstigers. Roel Gras en zijn reüniecommissie hadden dit weer voortreffelijk voorbereid. Een verslag staat op onze website en ook in het decembernummer zullen we hierbij stilstaan.

Op 5 november is het al weer een jaar geleden dat luitenant-generaal dr. Hans Leijtens op het Binnenhof het commando over de KMar heeft overgedragen aan luitenant-generaal mr. Harry van den Brink. Een rustig jaar is het voor de nieuwe commandant niet geweest. De terreurdreiging zorgde regelmatig voor extra inzet. De komende weken zal worden vergaderd over de besteding van de op Prinsjesdag aan defensie toebedeelde gelden. Recent is veel geschreven over de zorgelijke financiële toestand van defensie. In de gepresenteerde begroting heeft het ministerie van Defensie 300 miljoen extra gekregen, waar echter weer 100 miljoen van moet worden ingeleverd. Defensie kampt met vervangingsinvesteringen en zou veel meer geld moeten krijgen om financieel weer gezond te worden. Binnen Defensie zal de komende weken worden gezien hoe de gelden worden verdeeld. Zal het ministerie extra geld uittrekken voor de te voorziene uitbreiding van de KMar? Denk aan overname beveiliging Nederlandse Bank en de groei van de luchthavens (inbegrepen de opening van Lelystad voor chartervluchten). Wellicht moet ook nog een inspanning worden gedaan om de Hoge Risico Beveiliging op het gewenste niveau te brengen. Dit jaar moet immers worden gestart met het selecteren en opleiden van collega's die nodig zijn om dit op tijd te accommoderen. Of zal defensie prioriteit geven aan 'bommen en granaten'? In de jaren 60 van de vorige eeuw kreeg de KMar een eigen begroting omdat de auto's die we van de weg haalden, vaak beter waren dan de auto's waarin we zelf reden. Heeft de KMar / hebben de operationele commando's nog een eigen begroting? Politici doen er goed aan te bezien welke keuzes er deze maanden binnen defensie worden gemaakt. Zal men echter met de verkiezingen in zicht zich druk maken over de gevolgen die pas over twee jaar zichtbaar worden? De tijd zal het leren.

Ik wens u weer veel leesplezier.

Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

16 november 2016

Reünie beroepslichting 1966-6 te Buren

Datum: woensdag 16 november 2016

Locatie: Dependance van het Marechausseemuseum, Buren

Contact: Martin Goossens | goossens.martin@onsbrabantnet.nl

18 november 2016

Reünie dienstplichtlichting 1991-1 te Apeldoorn

Datum: vrijdag 18 november 2016

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Frank Menger | 0547-262329 | frank@menger.nu

18 november 2016

Reünie beroepslichting 1974-2 te Apeldoorn

Datum: vrijdag 18 november 2016

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Herman Lammers | 06-27870752 | lammers.herman@online.nl

17 maart 2017

Reünie beroepslichting 1971-2 te Apeldoorn

Datum: vrijdag 17 maart 2017

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Jannes Douma | 0341-434014 | 06-36164357 | jannesdouma@kpnplanet.nl

Dienstplichtlichting 1967-3 te Apeldoorn

17 mei 2017

Reünie dienstplichtlichting 1967-3 te Buren

Op woensdag 24 mei 2017 is het vijftig jaar geleden dat onze lichting voor het vervullen van de dienstplicht opkwam. Daarom willen we een reünie organiseren met alle mannen die op 24 mei 1967 de poort van de Koning Willem III-kazerne binnenkwamen en na de opleiding als dienstplichtig marechaussee zijn geplaatst bij 11, 41, 103, 104 Maresk of Staf 101 Marbat. Om te zien of er voldoende belangstelling is, vragen wij je om je nu al aan te willen melden (met of zonder partner). Alles is wel onder voorbehoud. De reünie is gepland op woensdag 17 mei 2017 in het Marechausseemuseum in Buren. Wij hopen op een grote belangstelling. Laat in elk geval iets van je horen, ook als je geen interesse hebt.

Datum: woensdag 17 mei 2017

Locatie: Dependance van het Marechausseemuseum, Buren

Contact: Martin Aalbers | 0413-344482 | 06-29804928 | maalbers@online.nl

24 mei 2017

Reünie beroepslichting 1967-3 te Apeldoorn

De voorbesprekingen zijn rond! Dit peloton komt exact op de opkomstdatum plus vijftig jaar weer bij elkaar.

Datum: woensdag 24 mei 2017

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Gijs van den Bor | 0495-452074 | gijsvandenbor@xs4all.nl

Ooproep voor reünie beroepslichting 1967-2

Op woensdag 15 maart 2017 is het vijftig jaar geleden dat onze lichting te Apeldoorn opkwam. Om deze reden en met genoegen terugkijkend naar onze vorige reünie, willen wij een nieuwe reünie organiseren en wel in het Marechausseemuseum te Buren. Om te zien of er genoeg belangstelling is, verzoeken wij jullie, met of zonder partner, daarvoor alvast in te schrijven. Uiteraard is alles onder voorbehoud. Wij wachten met belangstelling de reacties af. Laat in ieder geval iets van je horen ook als je geen belangstelling hebt voor de reünie.

Contact: Cees van Ingen | 06-49816046 | 0183-623754 | ceesvaningen@planet.nl

Ooproep voor reünie beroepslichting 1974-2

Gezinus Dol en Herman Lammers, KMar beroepslichting 74-2, zijn op zoek naar hun lichtingsmaten voor een te organiseren reünie.

Contact: Herman Lammers | 06-27870752 | Lammers.herman@online.nl

Ooproep voor reünie beroepslichting 1973-4

Deze lichting kwam al driemaal voor een reünie bij elkaar. Willem Rengelink denkt met plezier terug aan deze ontmoetingen en heeft het initiatief genomen om weer bij elkaar te komen. Het is zijn bedoeling om dat in 2018 te doen, het jaar waarin het 45 jaar geleden zal zijn dat men opkwam. Hoewel het nog vroeg is, wil hij nu al adres-, telefoon- en e-mailinformatie zoeken. De ervaring leert dat het veel tijd kost om een actueel bestand te maken, vandaar! Dus van 1973-4 beroeps geweest, geef dan je gegevens door. Meerdere collega's hebben zich al gemeld!

Contact: Willem Rengelink | 06-23511466 | jwengelink@icloud.com

Wekelijks plaatst SMC oproepen en actuele informatie over reünies in haar zondagse e-mailnieuwsbrief. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan redactie@marechausseecontact.nl!

Maritieme grensbewaking

Ruim 20 jaar geleden begon hij zijn loopbaan bij de Koninklijke Marechaussee als marechausseebeveiligder. Na een aantal jaar op Schiphol koos opperwachtmeester Jugo Zeilmaker voor de nautische kant van de Marechaussee.

Hij voer mee op de Rijks-vaartuigen 166 en 180, en ontwikkelde zich tot nautisch specialist. Toen zijn geliefde RV180 uit de vaart werd genomen, besloot hij toch om in het maritieme domein werkzaam te blijven: als opsporingsambtenaar, bestuurder en instructeur aan boord van de Fast Raiding Interception and Special Forces Crafts (FRISC).

Zeilmaker werkt bij de Brigade Waddengebied, die

onder andere de maritieme Schengenbuitengrens bewaakt. In het gebied - dat loopt van Den Helder via de Waddeneilanden tot aan de grens met Duitsland - bestrijden Zeilmaker en zijn collega's de illegale migratie en grensoverschrijdende criminaliteit op het water. 'De focus ligt op de pleziervaart', legt Zeilmaker uit. 'Over deze vaartuigen is niet veel bekend. De beroepsvaart heeft bijvoorbeeld altijd een

Automatic Identification System aan boord, zodat ze op de radar zichtbaar zijn. Ook zijn ze verplicht lijsten met opvarenden aan ons door te geven. We weten wanneer en met wie ze op welke locatie aankomen. Daar controleren we de documenten dan.'

Voor particuliere boten en jachten gebruikt de KMar samen met de douane het zogenoemde 'monster van

het Waddengebied', speciaal om controles op het water uit te voeren. Aan boord van deze FRISC zijn ook altijd douaniers, die zich richten op de goederen aan boord van een vaartuig. Zeilmaker: 'De FRISC beschikt over enorm veel vermogen en is een uitstekend hulpmiddel om overdag en 's nachts controlewaardige boten en jachten snel te benaderen en te controleren. Ook kunnen we meteen reageren op meldingen van externe partijen. Als er bijvoorbeeld via het Kustwachtcentrum of het Maritiem Informatie Knoop punt een melding binnenkomt, kunnen wij meteen ter plaatse gaan.' Een korte film over de werkzaamheden in het waddengebied kunt u bekijken op de website van KMar Magazine.

Europese gendarmerie oefent

Begin september reisden ongeveer twintig KMar-collega's af naar het Italiaanse Vicenza om deel te nemen aan de Italiaanse oefening van de European Union Police Services Training II (EUPST II), het vervolg op de in april dit jaar door Nederland georganiseerde oefening Lowlands Grenade.

In totaal waren ruim 450 deelnemers uit 26 landen

aanwezig. De eerste weken wisselden ze ervaringen uit, daarna was het tijd voor een 72-uurs scenario waarin al het geleerde samenkwam. Men moet daarbij ook wennen aan bijvoorbeeld de Italiaanse manier van inzet. De Italianen werken extreem compact. Ze lopen dicht op elkaar, de commandant heeft directe controle en stuurt ze bij. Wachtmeester der eerste klasse Dennis

merkt op: 'Als zoveel nationaliteiten samenkomen en je hebt een taalbarrière, dan is deze controle heel handig.'

Naast de Bijstandseenheid is ook de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) namens de KMar aanwezig. Met zeven BSB'ers, versterkt door twee Oekraïners, twee Kroaten en een Roemeen, beveiligen zij tijdens de oefening een vip. Opper-

wachtmeester Paul ziet de deelname aan de oefening als een mooie gelegenheid om een visitekaartje af te geven: 'Wij laten hier zien dat de Nederlanders goed zijn in hun werk. De volgende keer dat een Italiaan marechaussee ziet weet hij gewoon: dat zijn capabele gasten.' Het opdoen van nieuwe contacten en het delen van kennis met de buitenlandse collega's is ook voor de BSB heel waardevol.

Nederland is van 2015 tot 2018 de voorzitter van EUPST II-consortium. Daarom heeft de KMar in alle oefeningen die onder deze vlag worden georganiseerd een belangrijke rol. Na Nederland en Italië, is het nog aan Spanje en Portugal, Frankrijk en Roemenië om oefeningen te organiseren.

De reservist in zijn dagelijks werk

Reservist zijn bij de Koninklijke Marechaussee doe je naast je gewone baan. Wat is dat dan voor werk? En hoe zijn de contacten met de KMar tot stand gekomen? Een gesprek met reserve-majoor mr. Ben Hendriks, senior rechter A in de rechtbank Overijssel, door Freerk van Rossum.

KMar-dienstplicht

Ben is inmiddels bijna 60 jaar en het Koninklijk Besluit voor zijn eervol ontslag bij de KMar heeft hij inmiddels ontvangen. In november gaat hij na ruim 35 jaar de dienst uit. Hij kijkt terug op een prachtige tijd bij de KMar, die hij is gestart als dienstplichtige van lichting 81-4 op het opleidingscentrum in Apeldoorn. Daar werd hij, vers uit de collegebanken, zo het bivak in gestuurd. En dat viel niet mee. Anderen zagen dit ook. Toen hij bij tropische temperaturen met zijn net ontvangen en volle plunjebaal - op zijn gemak - over het square liep, werd er uit het raam geschreeuwd: 'Hé dikzak, we zitten niet meer op de universiteit! Tempo!' Maar het was daar een prachtige tijd en na de, eigenlijk voor iedereen gebruikelijke, gewenningsperiode ging het Ben prima af. Na zijn opleiding werd hij geplaatst als pelotonscommandant bij 104 Maresk in de Generaal Winkelmankazerne te Nunspeet.

Politie en justitie

Daar leerde hij de fijne kneepjes van het leidinggeven en dacht hij na over wat hij zou gaan doen na zijn dienstdienst. Zijn idee was om te starten als advocaat-stagiair bij een advocatenkantoor. De toenmalige commandant van het opleidingscentrum, kolonel L.C.J. Dols gaf hem een tip: 'Waarom solliciteer je niet bij de politie? Er zijn mogelijkheden bij de Rotterdamse gemeentepolitie voor juristen om als inspecteur van politie aan de slag te gaan.' En zo kwam het, dat hij als inspecteur zonder enige voorervaring of politieopleiding is begonnen bij de gemeentepolitie in Rotterdam. En dat ging voortvarend, want na inspecteur en hoofdinspecteur werd hij officier van justitie bij het arrondissementsparket Rotterdam aan de Schiekade en bracht verdachten

voor de rechtbank aan de Noordsingel in Rotterdam.

Overijssel

Ben en zijn vrouw zijn geboren en getogen in het oosten van het land, Ben komt uit de Achterhoek en zijn vrouw uit Salland. Dat gaf de doorslag om na bijna twaalf jaar bij politie en Openbaar Ministerie (OM) in Rotterdam in 1994 definitief over te stappen naar het arrondissementsparket Almelo, waar hij een prachtige carrière doormaakte. Na zeven jaar hoofdofficier te zijn geweest, vervulde hij in 2010 het OM voor de rechtbank Almelo om als rechter aan de slag te gaan. Eerst werkte hij nog twee jaar als raadsheer in de strafkamer van het gerechtshof in Arnhem. Inmiddels is Ben al weer vier jaar strafrechter bij de rechtbank Overijssel waar hij zowel leidinggevend als inhoudelijk lekker aan de slag is.

Raakvlakken met KMar

Door zijn politieachtergrond heeft Ben gedurende zijn carrière natuurlijk

veel met de KMar te maken (gehad). Overleg over grensoverschrijdende criminaliteitsbestrijding en de aanpak van mensensmokkel, mensenhandel en witwasmisdrijven. Criminaliteit die onder meer via het grensoezicht werd opgespoord.

En door zijn achtergrond was hij ook goed inzetbaar voor de KMar want hij heeft regelmatig op het opleidingscentrum in Apeldoorn in lessen zijn kennis en ervaring gedeeld. Dat had zeker wat meer mogen zijn, vindt Ben, maar het was ook best moeilijk om de drukke agenda's van beide kanten op elkaar af te stemmen.

Zoals aan alles, komt ook aan de goede dingen een einde en dus in november aan Bens dienstdienst. Hij kijkt terug op een prachtige tijd en een heel plezierige samenwerking. Als actieve reservist zorgde hij ervoor dat hij goed in conditie bleef en dit jaar heeft hij voor het eerst deelgenomen aan de Vierdaagse van Nijmegen. Dat is kennelijk goed bevallen want hij vertelde: 'Dit wil ik vaker doen!'

EULEX - Joegoslavië-missie van vandaag

Bij de Veteranendag KMar van 7 oktober stonden voormalig Joegoslavië en haar vredesmissies centraal. Marechaussee Contact ging in juni in op het ontstaan van de crises daar. De redactie belichtte toen een van de eerste KMar-uitgezonden in 1992. Nu komt aan het woord een van de laatsten die in januari 2015 terugkeerde van EULEX-Kosovo.

Joegoslavië

Hoe was het ook al weer? President Tito voerde tot aan zijn dood in 1980 een stevig gezag uit over de diverse bevolkingsgroepen en culturen. De Socialistische Federale Republiek Joegoslavië bestond uit: Servië (met de autonome provincies Vojvodina en Kosovo), Slovenië, Kroatië, Bosnië-Herzegovina (Bosnië), Montenegro en Macedonië. Van oorsprong zijn alle bewoners Zuid-Slaven, maar door de eeuwen heen namen ze - laten we gemakshalve zeggen - drie geloven aan: orthodox (Servië), rooms-katholiek (Kroatië) en islamitisch (grote delen in Bosnië). Maar Serviërs woonden ook in bijvoorbeeld Kroatië en Kroaten weer in andere deelrepublieken. In de Servische provincie Kosovo telden de Serven een minderheid van 15% tussen de Albanen. Binnen de gezinnen lagen in voormalig Joegoslavië soms twee geloven op één kussen. Joegoslavië was een grote lappendeken van verschillen. Om beurten zouden de deelrepublieken de centrale president leveren.

Voormalig Joegoslavië

Burgeroorlog

Met de val van het communisme in Joegoslavië, viel ook de republiek uiteen. Het nationalisme stak overal de kop op. Het begon te gisten, juist op het moment dat een Kroaat het presidentschap van Joegoslavië van een Serviër zou overnemen. Slovenië en Kroatië riepen op 25 juni 1991 hun onafhankelijkheid uit. De JNA (Joegoslavia National Army) greep in maar het kwam tot een staakt-het-vuren in Slovenië. In Kroatië was het complexer. De Kroatische Serven - een grote bevolkingsgroep in de regio's Krajina (hoofdstad Knin) en Slavonië - voelden

UNPROFOR
- NL-communicatiecentrum bij
hoofdkwartier
Pools bataljon in
Slunje

zich bedreigd. Sterker nog, zij wilden een Servische staat vormen en pasten etnische zuiveringen en genocide toe. De United Nations (UN) greep in en formeerde de United Nations Protection Force (UNPROFOR). De brandhaard sloeg kort daarna over naar Bosnië waar de Serven de wapens oppakten tegen Kroaten en Moslims, die elkaar later ook nog eens bestreden. Het UNPROFOR-hoofdkwartier kreeg de volle laag van de Serven die zich rondom Sarajevo in de bergen hadden verschanst. Het hoofdkwartier verplaatste zich naar Zagreb en UNPROFOR werd uitgebreid met Bosnië. Sarajevo werd een grote hel met overal sluipschutters die niemand ontzagen. Veel gebouwen en huizen waren door mortierinslagen en brand verwoest. Nederland zond een verbindingsbataljon en later samen met de Belgen ook een transportbataljon voor humanitaire ondersteuning, alsmede (militaire) waarnemers. De Koninklijke Marine lag met schepen voor de kust van Montenegro en de Koninklijke Luchtmacht dwong het opgelegde vliegverbod boven Joegoslavië af met vluchten vanuit Italië (Villafranca).

Climax

De strijd sudderde jaren door en in februari 1994 ging Nederland daar een nieuwe uitdaging aan. Het verbindingsbataljon was inmiddels in september 1993 weer terug in Nederland. Een luchtmobiel infanteriebataljon streek neer in de 'Safe Area' (moslims zouden er vrij kunnen wonen) van Sebrenica, beter bekend als Dutchbat. Bij nage-

UNPROFOR - KMar-voertuig bij de poort in Busovaca

noeg alle missies was de KMar ingedeeld, hetzij als 'blauw' (regimentspolitie), hetzij als 'groen' (UN-Police). Beide in het groene gevechtspak, maar bij de regimentspolitie (met nestel) op een brigade, post of station. Inmiddels maakte de KMar ook deel uit van de United Nations Civilian Police (UNCIVPOL) ter controle van de onpartijdigheid van de lokale politie. De KMar was ook te vinden bij het afdwingen van het handelsembargo tegen Servië en Montenegro op de Donau in Bulgarije, Roemenië of Hongarije (WEU/Donau-missie). Bij deze twee missies waren de mensen

in het blauwe gevechtspak gekleed en zonder bewapening. De strijd laaide in Bosnië en Kroatië in april en mei 1995 weer op. Het bereikte een climax met de val van Sebrenica (juli 1995) met een genocide van meer dan zeventienduizend Moslims door de Bosnische Serven en hun bloedige mortieraanval op de markt in Sarajevo (augustus 1995). De Nederlandse vlucht leider - eerste luitenant Manja Blok - hing met haar F-16 op 11 juli 1995 boven Sebrenica en gooide twee bommen doeltreffend af. Haar 'wingman' deed hetzelfde. En daar bleef het bij. De gevolgen voor de Dutchbatters tot heden kennen we allemaal. Het succesvolle offensief van Kroatië, de vorming van de Moslim-Kroatische-Federatie in Bosnië en de zware NAVO-bombardementen bonden de Bosnische Serviërs in. De zwaarbewapende Rapid Reaction Force met een Nederlandse bijdrage van het Korps Mariniers (mortiercompagnie) legde hen in de bergen rondom Sarajevo het zwijgen op. Het Amerikaanse Dayton-akkoord (oktober 1995) werd de opstap naar vrede in Kroatië en Bosnië.

Nasleep

De UN bleef volop militair aanwezig, later overgenomen door de Europese

IFOR - Finnen op hun Sisu-pantservoertuig (1995)

Vervolg op pagina 10

Vervolg van pagina 9

Unie (EU), om het vredesproces te begeleiden. Nederland droeg bij in de Implementation Force (IFOR), in december 1996 voortgezet door de Stabilization Force (SFOR) en in december 2005 door European Union Force (EUFOR) met een einde in september 2011. Bij elke stap waren er minder militairen vereist. Binnen EUFOR nam de KMar ook deel aan de Liaison and Observation Teams ('LOT-huizen'), het monitoren van Bosnische gemeenten. Aan de politiekant deed in februari 1996 de United Nations Police Task Force (UNPTF) haar intrede, die ook de taken van de WEU / Task Force Mostar overnam (sedert juli 1993 belast met de demilitarisering van Kroaten en Moslims in Mostar ten zuiden van Sarajevo). UNPTF ging in januari 2003 met minder buitenlands politiepersoneel over in de European Union Police Mission (EUPM) voor de begeleiding van het midden en hoger politiekader en werd eind 2011 in Bosnië afgebouwd. Nederland droeg bij met een gezamenlijk optreden van marechaussee- en politiepersoneel, uitgezonden voor één jaar. De KMar-bijdrage aan de missies in Albanië (ook een Balkanland) van 1997 tot 2002 laten we in dit artikel gemakshalve buiten beschouwing.

Kosovo-crisis

De aandacht gaat uit naar Kosovo, de Servische provincie in het zuiden tegen de grens van Macedonië en Albanië, in 1989 door Servië ontnomen van hun autonome status. Daar woonden 85% Albanezen en 15% Serven. De laatste groep bezette er overheids- en andere belangrijke posities. Kosovo werd het symbool van het Servisch nationalisme in de jaren negentig. Het greep terug naar de Middeleeuwen. De Turken wonnen op 28 juni 1389 de slag op het Merenveld (Kosovo Polje) van de Serven. De Servische tsaar werd er uit wraak vermoord. Deze slag wordt bezongen in het Servisch nationaal volkslied, 28 juni is de Servische nationale rouwdag en in Kosovo Polje staat een Servisch herdenkingsmonument. Grond genoeg voor ongeregelde toestanden die vanaf 1996 in Kosovo aanvingen. Toen ook de Servische militaire en

KFOR - NL-checkpoint bemand door 41 Afdva

politie-eenheden gruweldaden gingen plegen tegen de Albanese Kosovaren, was de maat vol. Servië bleef weigeren buitenlandse troepen toe te laten.

KFOR / UNMIK

Om Servië tot concessies te dwingen, voerden ook Nederlandse F-16's vanuit Italië (Amendola) drie maanden lang bombardementen uit boven Servië. De havens in Montenegro werden geblokkeerd. Belgrado ging op 9 juni 1999 toch akkoord met een staakt-het-vuren en trok zijn militaire en politie-eenheden terug uit Kosovo. De ontheemden konden veilig naar huis terugkeren. De NAVO zette in april 1999 de Kosovo Force (KFOR) op, in augustus 1999 gevolgd door de Veiligheidsraad met de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK) die het volledige overheidsgezag van Kosovo overnam. Nederland droeg ruim een jaar (tot augustus 2000) flink bij aan KFOR zoals met een afdeling artillerie, een batterij mortieropsporingsradar, een detachement heli's en een genie-hulpbataljon. Aan UNMIK werden ook toegevoegd twintig 'blauwe' marechaussees voor algemene politiedienst in een viertal plaatsen en drieëntwintig 'groene' marechaussees.

Na dit jaar bleven er vanaf 2005 voor Nederlanders slechts enkele staffuncties over, waaronder jarenlang de invulling van Provost Marshal door de KMar. Van medio 2001 tot augustus 2003 maakte KMar-personeel ook uit deel uit van de missies in Macedonië, zoals de

operaties Essential Harvest (zes personen) en Amber Fox (zestien personen), alsmede de EU-politiemissie Proxima (acht marechaussees naast acht politieambtenaren). Macedonië was ook een gevolg van conflicten tussen de Slavische Macedoniërs en etnische Albanezen.

EULEX-Kosovo

De UN-Veiligheidsraad en de European Union zochten vanaf 1999 verwoed naar een oplossing voor de crisis totdat Kosovo eenzijdig haar onafhankelijkheid uitriep op 17 februari 2008. Na de nieuwe grondwet (juni 2008) droeg UNMIK haar voogdijtaken over aan Kosovo, behalve de verantwoordelijkheid voor de politie en justitie. Zij bracht deze in uitvoering over bij het nieuw opgerichte EULEX (European Union Rule of Law Mission). De NAVO-macht KFOR bleef aanwezig om een lichtbewapende Kosovaarse veiligheidsmacht te trainen. De helft van de internationale gemeenschap waaronder Nederland heeft Kosovo erkend. EULEX bestaat uit tweeduizend politiefunctionarissen (waaronder zestien, later acht man KMar-personeel), officieren van justitie en rechters uit 28 EU-landen en vijf andere landen. Het mandaat is verlengd tot 14 juni 2018. EULEX is verdeeld in vier regio's met het EULEX-hoofdkwartier in de hoofdstad Pristina. De KMar houdt zich bezig met grensbewaking, konvooibegeleiding, gevangentransport, beveiliging van de rechtbank en nu ook het ondersteunen van de lokale politie.

Hemant Sewdajal

Van juli 2014 tot januari 2015 is KMar-reservist, wachtmeester der eerste klasse Hemant Sewdajal uitgezonden geweest naar EULEX. Sewdajal - werkzaam bij de Parketpolitie Amsterdam - kwam zes jaar geleden via een omweg als reservist bij de KMar. In zijn opleiding voor Amsterdam behaalde hij het politiediploma en vult nu regelmatig de KMar aan op Schiphol. In het eerste halfjaar van 2016 heeft hij er met veel animo al driehonderd uren op zitten in diverse functiegebieden: politiedienst, grenspolitie en 'high risk' beveiliging. Maar hij deed ook dienst bij de Veteranendag KMar op 7 oktober j.l. Deze in 1965 in Suriname geboren Nederlander

EULEX - Bone Hill (links Sewdajal)

deel met 15% Serven en een zuidelijk deel met 80% Albanezen. Daartussen stroomt de Ibarrivier met drie bruggen. Tussen de Albanezen in het zuiden hebben de Serven een woongemeenschap met een eigen orthodoxe kerk. Sewdajal: 'Het is met name in deze streek nog steeds heel spannend. Aan de huizen zie je overal vlaggen hangen, Albanese en Servische vlaggen. In Kosovo betaal je met euro's, maar in Mitrovica met dinars. De centrale Nieuwe Brug - Main Bridge - wordt permanent bewaakt door leger- en politievoertuigen uit binnen- en buitenland (KFOR en EULEX-Police). In het zuiden staat ook het standbeeld van een held uit de Slag om Kosovo, commandant Shemsi Ahmeti. De winters zijn koud met veel sneeuw en het mist er veelvuldig. Ik heb min 25 graden meegemaakt, zo koud dat het blauwe zwaailicht vastgevroren zat. De hoofdstad Pristina ligt 50 kilometer zuidelijker en was te bereiken via een stoffige weg die nu geasfalteerd is. Er is overal veel stof en de lucht ruikt voortdurend naar zwavel.'

Diensten

Sewdajal deed diverse soorten diensten vanuit de basislocatie, samen met de andere police officers van zijn peloton: Polen, Duitsers, Tsjechen, Bulgaren en Nederlanders. Samen met zijn adjudant - de KMar-senior van hun missie - had hij een privéappartement, toegewezen door EULEX-Security. Sewdajal vervolgt: 'Vanuit de basislocatie meldde ik me voor de aanvang van de dienst in bij de centrale meldkamer met mijn codenaam. We opereerden nooit met een groep alleen. Binnen zo'n groep had iedereen een taak. Die taken wisselden per patrouille.

Ik heb ze allemaal meerdere keren uitgeoefend. Elke patrouille liep langs dorpen en controleposten. Sommige heuvels hadden een Amerikaanse naam gekregen zoals Coca-Cola Hill. Zo is ook Bone Hill vernoemd naar de menselijke botten die er gevonden zijn. Verder deden we ook andere controles, elke morgen een briefing, rechtbankbeveiliging, escortes richting Servië enzovoort of we hadden een administratiedag op Logbase met ook onderhoud voertuigen en sport. Op patrouille werd de persoonlijke bewapening gedragen die we uit Nederland van de Marechaussee hadden meegekregen. De voertuigen waren van de VN, onder meer die van een zeer bekend Japans merk. Ik heb best wel gevaarlijke momenten meegemaakt, tussen de bevolkingsgroepen onderling maar ook jegens EULEX. Een bijzonder leuk moment was de EULEX Open Dag in Pristina. Tijdens mijn uitzending ben ik twee keer voor een soort vakantie naar mijn gezin in Nederland geweest. Het was voor mij een geweldige missie, heb er veel geleerd. Ik roteerde uit via Griekenland waar we twee dagen verbleven voor adaptatie en zette op 8 januari 2015 weer voet op Nederlandse bodem.'

EULEX - Op patrouille

heeft zich voor zijn uitzending naar Kosovo vrijwillig aangemeld en ging met zeven anderen in opleiding. Hij wilde ook graag dit jaar naar Zuid-Soedan worden uitgezonden, maar dat ging uiteindelijk niet door.

Mitrovica

Sewdajal maakte binnen de Special Police Department van EULEX deel uit van het 1e Peloton (met twintig police officers) van de Supplementary Police Unit. Samen met het 2e Peloton waren ze gelegerd in de stad Mitrovica, hoofdstad in de gelijknamige regio in het noorden van Kosovo. Het is de poort naar Servië, in EULEX-termen aangeduid met 'Gate 31'. De stad telt ruim 70.000 inwoners, verdeeld in een noordelijk

EULEX - Open dag Pristina

De EULEX-missie bestaat zeker nog tot medio juni 2018. Om deze reden is alle operationele informatie die in het interview met Sewdajal uiteraard ter sprake kwam, in dit artikel achterwege gebleven.

Oude peren

Velen volgden een beroepsopleiding bij het Depot Koninklijke Marechaussee in Apeldoorn. Ook lichting 1952-2 van Will van den Brekel. Zijn lichting volgde echter daar een verkorte opleiding. Daarna werd door een deel van deze lichting, waaronder Will, de opleiding voorgezet bij de brigade Valkenswaard. Veel is er niet over bekend en voor de redactie reden om met hem hierover te spreken. Wills marechausseeloopbaan kreeg overigens een verrassende en interessante wending.

Will volgt vanaf 1950 bij de bedrijfs-school van Fokker het opleidingstraject vliegtuigmonteur en hoort daar dat hij als dienstplichtige zal worden opgeroepen bij de Koninklijke Luchtmacht. Hij voelt er niets voor, besluit zich aan te melden voor een keuring als beroepsmilitair en gaat mede vanwege een betere betaling naar de Marechaussee. Tijdens de werving wordt de toezegging gedaan dat hij na zijn opleiding een technische functie krijgt. Als jongeman van twintig jaar meldt Will zich in maart 1952 bij het Depot in Apeldoorn. Will draagt de eerste maand schoenen met verhoogde hakken omdat hij de vereiste lengte van 1.75 m niet heeft. Door intensieve rekoefeningen zit de 1.5 cm die hij tekort komt er snel aan en verstrekt de foerier de zo graag gewenste normale schoenen. De

opleiding bestaat uit de bekende militaire vakken en daaraan verwante zaken. Met het geweer Lee Enfield worden schietoefeningen gehouden. Namen die Will zich van opleidingsgenoten herinnert zijn: Adema, Bock, Droge, Gerrit Bomhof, Boers, dikke Van Assouw. Met Jac van den Berg trekt hij op in Apeldoorn wanneer ze vrij van dienst zijn. Klassencommandant wachtmeester Tjerk van der Hauw maakt een onuitwisbare indruk en er wordt veel van hem geleerd vooral op gebied van

Wachtmeester
Van der Hauw

discipline en zelfbeheersing. In een extra zakcentje voor rookwaren voorziet Will door het persen van vlijmscherpe vouwen in de uniformpantalons (met zeep) van zijn maten.

Tijdens de opleiding valt het op dat wanneer iemand niet bij naam bekend is, hij peer wordt genoemd. Dat begint al bij de foerier. Veel marechaussees kennen de uitdrukking en gebruiken deze vaak. Ook door Will in correspondentie die jaren later met oude peren wordt gevoerd.

Na de militaire opleiding in Apeldoorn vertrekt Will met een groep van zestien marechaussees naar de brigade Valkenswaard voor de vervolgopleiding. Een andere groep gaat daarvoor naar kamp Westerbork. De hier woonachtige Molukkers zijn niet blij met hun komst en de groep marechaussees wordt verplaatst naar de brigade Groningen. Waar andere groepen naartoe zijn gegaan, is onbekend. In Valkenswaard wordt de groep

In opleiding te Valkenswaard, Will gehurkt vierde van rechts

gelegerd in de bunker van de brigade. Zijn slapie wordt Gerrit Bomhof. Andere namen in herinnering zijn: Lugtenburg, Merkestein, Kalle, Stam en Noordzij. De voeding wordt genoten bij particulieren. Instructeurs zijn de wachtmeesters Broeders en Tijsma. Er wordt veel gesport en de opleiding bestaat o.a. uit rechts-

en wetskennis, en het opmaken van proces-verbaal en rapport. Vanwege zijn technische achtergrond heeft Will extra belangstelling voor de vuurwapenwet en wapenopleiding. Ze worden opgeleid voor: het FN-pistool, de Bren, de Stengun en de PIAT (Projector Infantry Anti Tank). Een levensgevaarlijk stuk wapentuig volgens Will. Het spannen van de veer moest op een zeer inspannende en onhandige manier plaatsvinden, en kon van het wapen een ongeleid projectiel maken wanneer je niet de gewenste 'klik' hoorde als teken dat de veer gespannen was. Vanuit de brigade Valkenswaard worden, ter lering, ook diensten verricht op de doorlaatpost Bergeijk. Will is nog zijdelings betrokken geweest bij de hulpverlening tijdens de watersnoodramp in 1953.

In Valkenswaard krijgt hij te horen dat de technische functie niet doorgaat en gewoon zijn dienstverband als marechaussee moet uitoefenen. Will is daar niet blij mee en besluit in de laatste maand van zijn proeftijd ontslag in te dienen, dat wordt toegestaan. Hij verlaat de opleiding en dient hierna nog drie maanden als beroeps en zeven maanden als dienstplichtige bij de Marechaussee. Er volgt een plaatsing bij de brigade Eindhoven maar het werk (stationspatrouilles) bevalt niet en al snel kan hij naar de brigade Bladel. Slapen en werken op de kazerne en eten bij particulieren, perfect geregeld aldus Will. De brigade Bladel bestaat organiek uit elf man, maar als Will daar arriveert, is de sterkte drie man. Er wordt veel gepatrouilleerd, vooral in de nachtelijke uren. Will wordt in die tijd op zijn Brabants aangesproken als 'klein masseke' en leert het begrip 'heilige huisjes' kennen. De bakker, woningen en boerderijen waar de patrouilles koffie drinken en allerlei lekkernijen krijgen toegestopt. Van personeel werkzaam bij de naast de kazerne gelegen sigarenfabriek worden van de niet-rokers goedkoop de door hun werkgever periodiek verstrekte rokertjes overgenomen. Vanuit Bladel wordt ook dienst verricht aan de doorlaatposten Reusel en Bergeijk. Grenspaal nummer 197 staat nog in zijn geheugen gegrift. In Bladel raakt Will bevriend met de zoon van de zeer zwaarlijvige rijkspolitiecommandant door de bevolking 'Den Kuus' genoemd. Ook leert hij zijn twee dochters kennen,

Will (rechts) met slapie Gerrit Bomhof

Doorlaatpost Reusel, rechts Will

Grenspaal 197

leuke meiden waar goede contacten mee worden onderhouden. Lachend vertelt Will dat een van hen op het plaatselijke postkantoor werkte en ziet haar nog worstelen met de stekkerpennen als zij een telefoonverbinding tot stand moest brengen.

In 1954 verlaat Will de Marechaussee en krijgt in dat jaar van het Ministerie van Oorlog een uitnodiging om op het vliegveld Gilze-Rijen te gaan werken als vliegtuigmonteur. Hij volgt een opleiding om daarna als burgermedewerker bij de Koninklijke Luchtmacht onderhoud te plegen aan een eskadron Harvard lesvliegtuigen. Will keert echter in 1955 weer terug bij Fokker als monteur vliegbedrijf,

verricht werkzaamheden aan vliegtuigen met zogenaamde zuigermotoren en kent nog types zoals de Beachcraft en de dubbeldekker Tigermoth. Vanaf 1971 werkt hij bij twee Duitse bedrijven gespecialiseerd in hydraulische techniek. Als hoofd afdeling projectbewerking is hij betrokken bij een defensieproject om met hydraulische hefcilinders Leopard tanks op te tillen tijdens onderhoud in het veld. Het ei van Columbus zoals dat wordt ervaren! Will voelt zich nog steeds aangetrokken tot het zware geschut en bezocht onlangs met zijn kleinzoon het TankEvent (100 jaar tanks) in Soesterberg.

Door een reorganisatie volgt in 1995 vervroegd pensioen. Will wordt in 2004 begunstiger van SMC en kijkt regelmatig op de website van de stichting maar ook op die van Marechausseespooren. Helaas heeft hij slechts met enkele oude peren waaronder maar een van zijn lichte ervaringen kunnen uitwisselen.

Het interview met Will vond plaats in de tuin achter zijn woning in Halfweg. Moderne vliegtuigen vlogen zeer laag over om te landen op Schiphol. Een leuke ervaring! Will was maar enkele jaren werkzaam bij de Marechaussee en had zijn tijd graag uitgediend als de gedane toezegging was nagekomen. De redactie vond het zeer interessant om met Will, die inmiddels de leeftijd van 84 jaar heeft bereikt, te spreken. Tevens dank aan het Marechausseemuseum en Marechausseespooren.

Een vurige liefdesbrief

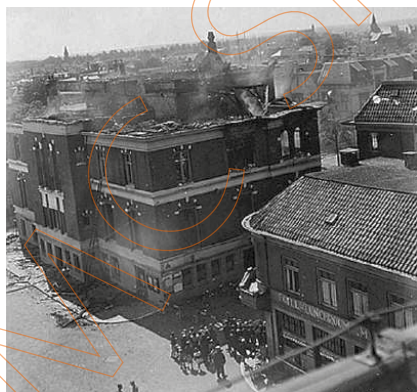
Deel 30 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

In de nacht van 18 op 19 mei 1943 brandt het gemeentehuis van Apeldoorn. Is het een ongeluk of is er sprake van opzet door wachtmeester Munnik? Helaas heeft hij dit na de bezetting niet meer kunnen uitleggen.

Maarten Munnik (21), na de Nederlandse capitulatie als dienstplichtig huzaar gedemobiliseerd, kan als marechaussee aan het werk. In november 1940 begint zijn zes maanden durende opleiding bij het Depot Marechaussee in Apeldoorn. Zijn eerste plaatsing is bij de Brigade Arnhem met detacheringen te Absdale in Zeeuws-Vlaanderen en Lent (bewaking van de Nijmeegse Waalbrug). In mei 1942 wordt hij naar de Brigade Millingen aan de Rijn gedirigeerd met detacheringen in Brabant te Altweerterheide en Weert. Bij de grote politiereorganisatie van maart 1943 wordt hij aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)', op de politiepost Eerbeek van de Groep Brummen.

De Apeldoornse gemeentepolitie is onderbezet en voor lange tijd is een 'Detachement Apeldoorn' van de Marechaussee toegevoegd ter bewaking van gebouwen en instanties. Munnik wordt daar in mei 1943 vanuit het nabijgelegen Eerbeek gedetacheerd. In de nacht van 18 op 19 mei waakt hij over het gemeentehuis samen met wachtmeester Nico van der Heiden (22) uit Delden en wachtmeester Jan ('Bolo') Visser (24) uit Vorden.

Gemeentehuis Apeldoorn kort na de brand

Visser houdt buiten de wacht. Munnik en Van der Heijden posten op de eerste verdieping in de raadszaal, waar tijdelijk de archiefkasten van het bevolkingsregister staan. Munnik gebruikt deze saai dienst om een brief aan zijn meisje Berty in Almelo te schrijven. Hij zit naast een van de brandende gaskachels en er ligt briefpapier op de kachel. Van der Heijden sukkelde in slaap, maar schrikt op. Het pluise gordijn naast Munnik staat in lichterlaaie en snel brandt een deel van de raadszaal als een fakkel. Zich vermannend trekken de twee de laden van de kasten open, rennen naar buiten en slaan alarm. Eerst worden ze verhoord op het politiebureau en later door de *Sicherheitspolizei* uit Arnhem. Over het schrijfpapier op de kachel reppen ze niet, de gordijnen vlogen plotseling in brand. Het opentrekken van de ladekasten was uiteraard een poging om de persoonskaarten te redden. Zo luidt het verhaal van Van der Heijden, in 1977 verteld aan een Apeldoornse brandweerman.

Maartens zus Jo schrijft in 1987 dat haar broer wel degelijk de brand op zijn geweten heeft. Hij zorgde ervoor dat de brandinstallatie onklaar was en had schrijfmachineolie bij de kachel staan om deze 'goed vloeibaar' te houden. Nadat zijn collega in slaap was gedommeld, zou hij zijn slag hebben geslagen. Dit heeft zij zelf gehoord van Maarten. De liefdesbrief is een dekmantel geweest. De conciërge zat ook in het complot en kwam die avond niet om schoon te maken. Maarten en Nico maakten aannemelijk dat zij alles hebben gedaan om het bevolkingsregister te redden. Daarom werden de ladekasten opengetrokken en was Maarten met zijn uniformjas de vlammen te lijf gegaan. 'Ook zijn koffergrammofoon bleef in de vlammen en aan zijn been kreeg hij een wond, een opzettelijke trap

Maarten Munnik wordt op 9 juli 1919 in 's-Gravenhage geboren. Als baby is hij met zijn ouders naar Dedemsvaart verhuisd, waar vader als schoenmaker werkt. Hier groeit hij op en krijgt er drie zusjes bij. Na de lagere school volgen nog twee jaar mulo en dan gaat hij werken als bakkersbediende. Later kan hij op het kantoor van de firma 'Delana' in Dedemsvaart, als typist aan het werk. Hij speelt korfbal en leert voor zijn plezier Esperanto en het brailleschrift. Maartens jeugd-jaren zijn vol streken en ongelukken. Zo mocht hij als tienjarige een paard naar de hoefsmid brengen, met de opdracht het paard niet los te laten. Een tram nadert, het paard steigert en Maarten hangt onder het paard maar laat niet los! Tijdens zijn mulo-jaren komt hij onder een auto terecht en ligt weken in bed.

Begin juli 1939 wordt Munnik als dienstplichtige ingelijfd bij het 3e Regiment Huzaren in Den Haag. Na de algemene mobilisatie op 28 augustus 1939 gaat dit regiment naar zijn oorlogskwartieren en gaan de rekruten nu naar het nieuw opgerichte Depot Cavalerie in Den Haag. Begin november wordt huzaar Munnik overgeplaatst naar de Staf van het 2e Regiment Huzaren, die dan is gelegerd in Brabant bij Rosmalen. Of Munnik bij dit regiment is gebleven is niet bekend, noch over zijn belevenissen. Na de capitulatie gaat hij op 15 juli met groot verlof en keert naar huis terug.

tegen een deurkozijn. De *Sicherheitspolizei* geloofde het verhaal. Maarten moest maar bij hen aankloppen als hij bij zijn eigen Kameraadschapsbond de schade niet vergoed kon krijgen. Kort daarop kwam Maarten met verlof naar Dedemsvaart, mank lopend van zijn beenwond. "Wil je zeggen dat de Duitsers slecht zijn? Ik steek de boel in de brand en krijg nog geld toe" spotte hij tegen ons. Maarten had voor ons voorzorgsmaatregelen getroffen als het niet goed af zou lopen.' Bolo Visser spreekt in 1993 niet van een verzetsdaad, maar van poging het bevolkingsregister een prooi van de vlammen te

laten worden. Visser merkt het vuur op, rent naar binnen en ziet dat zijn collega's met hun jassen de vlammen proberen te doven. Op de brandslang zit niet genoeg druk. Hij belt de politie en krijgt hoofd-wachtmeester Ouwejan aan de telefoon, die toen al diep in de illegaliteit zat. Vijf minuten later is Ouwejan zelf aanwezig en beveelt de ladekasten open te trekken.

Die nacht is de bovenverdieping geheel uitgebrand, toch is van het bevolkingsregister maar weinig verloren gegaan. De marechaussees blijven bij hun verklaring en gaan vrijuit. De verdenking van brandstichting is bewust afgewimpeld door de inspecteur van het Brandwezen in Den Haag: van sabotage was absoluut geen sprake, de gaskachels waren de oorzaak. Nog lang heeft daarna de opvatting geheerst dat er wel degelijk sprake is geweest van brandstichting. Niemand weet wat Munnik nu echt heeft uitgespookt. De detachering van Munnik en Van der Heijden wordt eind dat jaar beëindigd. Beiden worden nu gedetacheerd in Balkbrug (vlakbij Dedemsvaart) als gestichtwachters bij het Rijksasiel voor Psychopaten aldaar.

Medio juli 1944 keert Munnik weer terug bij zijn marechausseegroep, nu in Brummen, een dorp tussen Dieren en Zutphen aan de westkant van de IJssel. Hij heeft zich inmiddels verloofd en trouwt met Berty op 30 september in Brummen, waar ze ook gaan wonen. Maar eind november gelast de bezetter de 'vrijmaking der frontzone van Nederlandsche politieambtenaren in den leeftijd van 40 jaren en jonger.' Het betreffende personeel zal per 1 december naar noordelijker korpsen worden gedirigeerd. Velen vertrouwen dit niet en duiken onder, ook Munnik en hij neemt zijn uniform en dienstwapen mee. Met zijn vrouw verblijft hij in het buitengebied van Brummen, zogenaamd als evacués uit het ontruimde Arnhem.

Al snel raakt hij betrokken bij illegaal werk. Hij geeft wapeninstructie, vervoert wapens en verzorgt onderdak aan onderduikers. Hij is nu ambtenaar Jan Kleefstra, maar verschijnt nog regelmatig in uniform op straat. Eind 1944 is men bezig met het doorsluizen van geallieerde vliegers en ontsnapte para's (Slag om Arnhem), zo ook Maarten (al voor zijn onderduiken)

vaak samen met Ab Hesselink, een ondergedoken opperwachtmeester uit Heerde. De mannen worden door hen bij Doesburg en noordelijk van Arnhem opgepikt en via Brummen naar het vakantiepark Coldenhove gebracht. Met een van hen, majoor Hibbert van de 1e Airborne Division, raakt Maarten bevriend.

De bevrijding nadert en het gebied aan de overkant van de IJssel tegenover Brummen, is al in handen van de Canadezen. Maarten brengt Duitse posities in kaart en via een telefoonverbinding komt zijn informatie bij de Canadezen terecht. Wanneer dit niet meer kan, zwemt hij de IJssel over om de laatste informatie over te brengen. Niettemin zijn korte tijd in Brummen, wordt hij later gekenschetst als 'een durfal, bij het roekeloze af, een felle verzetsman, de moedigste van allemaal.'

Op 5 april strijken in Brummen plotse-ling zo'n dertig, merendeels Nederlandse *Waffen-SS*'ers neer en nemen hun intrek in kasteel Groot Engelenburg. Het betreft het *SS-Jagdkommando Zeppelin*, onder commando van een Nederlander, *SS-untersturmführer* Andries Pieters. Van hun militaire opdracht, het bestrijden van vijandelijke tanks achter de frontlinie, kwam niets terecht. Het *kommando* wordt nu onder gezag geplaatst van *SS-untersturmführer* Heinemann, de chef van de *Sicherheitspolizei/Sicherheitsdienst* in Zutphen, en krijgt als taak het bestrijden van het verzet.

Min of meer het toeval, twee man van de *Zollgrenzschutz* ontdekken een radio bij garagebedrijf Wahl, brengt de bal aan het rollen. Onder grote druk en wrede martelingen noemen vader en zoon Wahl enkele namen. Maarten en twee andere onderduikers worden opgepakt en in het kasteel dagenlang zwaar mishandeld. Op 9 april komt Heinemann naar Brummen en neemt de leiding van Pieters over. Nu wordt de een na de ander opgepakt, verhoord en gemarteld, zo'n dertig personen. Onder druk meldt ook Berty Munnik zich op Groot Engelenburg. Ze moet daar werken in de keuken, kan wel haar man

Majoor Hibbert legt een krans bij Maartens begrafenis

nog een paar keer spreken, maar wordt door Pieters bij een verhoor misbruikt.

De tijd dringt, de Canadezen rukken op. Heinemann krijgt opdracht om de gearresteerden waarvan het bewijs rond was te executeren. In de vroege morgen van 13 april worden acht mannen waaronder Maarten Munnik per twee aan elkaar gebonden en naar de vijver achter het kasteel gevoerd. Met een nekschot worden ze gedood, losgesneden en in het water geduwd. Maarten wordt niet goed geraakt, omdat hij in de val van de andere gevangene wordt meetrokken. Hij richt zich op, schreeuwt nog en sterft door een salvo uit een stengun. De andere gevangenen worden opgesloten in de kelders en het *kommando* vertrekt. Twee dagen later wordt Brummen bevrijd.

De slachtoffers zijn op 17 en 18 april in Brummen begraven. Bij de begrafenis van Maarten op de 18e is ook majoor Hibbert aanwezig en op het rouwlint van zijn krans staat 'Dankbare hulde aan een dappere geallieerde'. Drie maanden later op 13 juli verzorgen de marechausseegroep Dedemsvaart en zijn collega's uit Brummen het eerbetoon bij Maartens herbegravenis te Dedemsvaart. Zijn stofelijke resten zijn in 1980 herbegraven op Ereveld Loenen. In Brummen staat zijn naam op het oorlogsmonument en het dorp kent een Maarten Munnikplein.

Hoofdwachtmeester Hendrik Ouwejan werd in november 1944 gearresteerd en overleed op 22 april 1945 te Ravensbrück.

Heinemann werd voor zijn misdrijven in Zutphen, Gorsel en Brummen door het Bijzonder Gerechtshof tot de doodstraf veroordeeld, die op 10 februari 1947 werd voltrokken. Pieters kreeg in 1951 door de Bijzondere Raad van Cassatie de doodstraf opgelegd en werd op 21 maart 1952 terechtgesteld.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee. Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marchaussee4045@gmail.com.

Op weg naar haven van Brest

Deel 4

23 mei. 'Auto weder gerepareerd en in den namiddag te omstreeks 6 uur van Beaumont vertrokken naar Angers. Aankomst aldaar om 9.30 uur en werden wij onthaald in het garnizoen op soep, aardappelen, macaroni, biefstuk en wijn. Een en ander onder leiding van Owr Clausen, die zich makkelijk in het Fransch kon helpen. Thans hebben wij de colonne weder ingeloopt.'

24 mei. 'Des morgens plm 9 uur weder gestart uit Angers, waar het 6e Regiment Genie is gelegerd. Bestemming is Nantes. Onderweg passeerden wij veel wijnvelden en komen door Angers waar een meisje ons toeroept dat zij een Hollandsche is. Bij aankomst te Nantes bleek aldaar voor ons geen ruimte te zijn en moesten wij door naar Vertou. Hier worden wij in scholen ondergebracht en wordt eigen menage gevoerd. Door onze commandant wordt medegedeeld dat wij naar familie en kennissen kunnen schrijven p/a het Roode Kruis te Geneve. Ik schrijf aan vrouw en kinderen en 2 anderen.'

25 mei. 'Ontvangen de mededeling

dat wij niet in Vertou kunnen blijven in verband met de voedselvoorziening. Eten en drinken ontvangen wij voldoende van onze menage, waarvoor keukengerief wordt aangekocht. Wij hopen dat vrouw en kinderen ook het noodige zullen ontvangen. Zo gaan de dagen voorbij. Thans heb ik mij voor het eerst van schoon ondergoed voorzien en met meerderen van ons het vuile goed zelf gewassen. Het is aan te zien dat daarbij de vrouwenhand en de noodige waschmiddelen ontbraken.'

26 mei. 'Het is nu de 3e zondag sinds wij van huis zijn weggegaan. Voor de Rooms-Katholieken onder ons werd in het dorp (hier in Vertou is een mooie R.K. kerk) een H. mis gehouden. Later op den dag is hier het kerkbezoek, ook door de burgerij, zeer druk. Eigenaardig deed het aan dat op de markt bij de R.K. kerk tegelijkertijd ook een druk bezochte markt werd gehouden. Ook voor het Protestantsche personeel zou een kerkdienst worden belegd, hetgeen uit de aard der zaak niet gemakkelijk ging. Om 10 uur was hieromtrent niets bekend. Van een kerkdienst is dan ook niets gekomen. Gedurende de R.K. kerkdienst te Vertou hoorden wij vanuit ons hoofdkwartier op

Korte terugblik op deel 3

Deze serie artikelen is gebaseerd op het oorlogsdagboek van wachtmeester Leendert Stolk, in mei 1940 geplaatst bij de Brigade Princenhage (Breda) en dat van zijn zoon Adriaan. In deel 3 volgden we voor het eerst het oorlogsdagboek van Leendert zelf. Zijn 'Aantekeningen gehouden vanaf 10 mei 1940 bij de inval der Duitschers in Nederland' beginnen met het eerste alarm op de vroege ochtend van de 10e mei: Nederland is in oorlog met Duitsland! Al op 11 mei krijgt hij opdracht om samen met andere leden van het Wapen richting Roosendaal te vertrekken en daarna gaat het door naar België. Op 17 mei krijgt zijn divisiecommandant majoor jhr. Den Beer Poortugael opdracht om zich met zijn Korps Koninklijke Marechaussee te begeven naar Nantes in Frankrijk ter bescherming van de daar aanwezige Nederlandse vliegtuigen. Samen met bijna 300 collega's trekt Leendert Stolk onder voortdurende luchtaanvallen moeizaam naar het zuiden en eindigt op 22 mei voorlopig met een defecte auto in het dorpje Beaumont waar ze de nacht doorbrengen in het hooi. Hij weet dan nog niet dat Nederland op 15 mei al gecapituleerd heeft en ook niet dat hij voorlopig nog niet naar huis kan terugkeren.

het orgel de melodie spelen, zoals wij die kennen van Ps. 138. Nieuwsberichten werden zo goed als niet vernomen. In den avond vernemen wij het vertrek van ons naar Caen. Er werd gemompeld dat wij naar Engeland zouden oversteken.'

27 mei. 'Na eenig heen en weer geloop en opruiming enz. van uitrusting plm. 12 1/2 uur vertrokken met bestemming Caen. Kinderen uit de school waarin wij waren gelegerd, boden ons bloemen aan. Hierna werd

Angers, kazerne 6e Régiment du Génie, anno nu

een rondgang met de muts gemaakt en het ingezamelde geld aan de hoofdzuster der school ter hand gesteld. Ook verschillende burgers waren getuige van ons vertrek. Hierbij lieten de caféhouders en winkeliers zich om begrijpelijke redenen niet onbetuigd. Zo gaan wij weer Noordwaarts, het voor ons oog onmetelijke Frankrijk in. Onderweg maakt Wmr de Poorter de opmerking: "in Frankrijk is alles mooi wat God geformeerd heeft en wat de mensch hiervan gemaakt heeft is vuil en levensloos."

Tegen de avond arriveerden wij te Laval, na passeering van schitterende heuvel- en berglandschappen. Wij overnachten aldaar in een vuile kazerne waar niet voor ons allen slaapgelegenheid is en ik den nacht doorbreng in de auto. Soep die ons werd verstrekt had een niet nader aan te duiden smaak.'

28 mei. 'Half 6 réveille en half 8 afmarsch met bestemming Caen. De marschdiscipline werd steeds beter in de colonne, met als gevolg dat wij met een gemiddelde snelheid van 40 km kunnen rijden. Na eenige rust arriveerden wij te plm. 13 uur te Caen. De divisiecommandant is reeds doorgereden en doet de mededeling dat het inderdaad de bedoeling is dat wij naar Engeland gaan, doch dat er momenteel geen transportmiddelen zijn. In verband hiermee worden wij tijdelijk ondergebracht in

het dorp Douvres-La Délivrance op het oude kasteel 'La Baronnie.'

29 mei. 'Vanwege het slechte weer vertrokken naar een gezondheidscentrum in een voormalig kasteel te Cresserons, gemeente Douvre-La Délivrance, in afwachting van scheepsgelegenheid naar Engeland, alwaar wij in een bekoorlijke omgeving komen. Alleen zou zoo'n colonie in Nederland zindelijker zijn voor wat betreft toilet-, wasch- en slaapgelegenheid. Hier slapen wij allen op bedden. Ook gebruiken wij naast 2 dunne dekens onze eigen wollen deken. De in de colonie vertoevende kinderen (uit Parijs) lieten wij Frans babbelen. Dezen dag hadden wij nog een ontmoeting met een korporaal-kok (naam

onbekend) die te Breda in garnizoen was en op de Baronielaan woonde. Hij verklaarde op de 1e Pinksterdag langs de marechausseekazerne te zijn gekomen, na zijn vrouw bij evacuatie uit Breda behulpzaam te zijn geweest en dat bedoelde kazerne nog ongeschonden was. Bewoners heeft hij niet gezien. Cor Verdonk te Princenhage was nog in haar woning. Het personeel van de Brigade Breda heeft nog steeds goede hoop dat de gezinnen op de kazerne te Princenhage zijn gebleven. De eigen menage loopt nog niet regelmatig. Slapen geen klagen, hoewel wat onrustig door het gesnurk van goede slapers. Mij wordt gezegd dat ik ook niet geruischloos sliep.'

(wordt vervolgd)

Oorlogstoestand van 23 mei tot en met 31 mei 1940

Na de Duitse inval in Frankrijk rukten de Duitse pantsereenheden snel op naar de kust waardoor niet alleen Franse troepen maar ook het aanwezige Britse expeditieleger afgesneden dreigde te worden. De Duitse generaal Guderian kreeg op weg naar Calais onverwacht opdracht op zijn opmars te staken bij Gravelines. Dit zou bekend komen te staan als, in de woorden van Winston Churchill, het Wonder van Duinkerken. Met honderden grote en kleine vaartuigen wisten vanaf 26 mei kon in korte tijd ruim 338.000 man (Engelsen, Fransen en Belgen) naar Engeland te ontkomen maar wel met achterlating van grote hoeveelheden materieel en uitrusting. Na het vertrek van de Engelse bondgenoot stond Frankrijk nu alleen in de strijd tegen de Duitse troepen.

Duinkerken, mei 1940

Prinsjesdag 2016

De derde dinsdag in september viel dit jaar op 20 september. Veel eenheden van de krijgsmacht met in totaal zo'n 2000 militairen geven dan acte de présence, zowel in de koninklijke stoet als langs de route en elders in Den Haag. De Ridderzaal staat weer bol van de hoedjes en de aanwezige autoriteiten. Dit alles traditiegetrouw rondom het openen van het parlementaire jaar met het voorlezen van de Troonrede door de koning. In de twee dagen erna tuimelen de leden van de Tweede Kamer over elkaar heen om de begrotingscijfers.

Inzet Koninklijke Marechaussee

Op de route en in de stoet zien we veel marechausseepersoneel. Luitenant-generaal mr. Harry van den Brink rijdt fier te paard samen met zijn kapitein-adjutant voorop. Als Gouverneur der Residentie is hij verantwoordelijk voor het ceremonieel in het Haagse. De stalmeester van Zijne Majesteit, kolonel Bert Wassenaar (ook van het Wapen) gaat gekleed in een rood tuniek en heeft te paard een vrije plaats in de stoet. Na enige eenheden verschijnen de bereden standaardwacht en het peloton bereden ere-escorte van de Koninklijke Marechaussee ten tonele. Verder zien we op het Binnenhof voor de ingang naar de Ridderzaal nog de ceremoniële dubbelpost van de KMar. Elders heeft nog veel meer marechausseepersoneel dienst op deze dag met uiteenlopende taken.

Veteranen

Ook aanwezig zijn zes KMar-veteranen. Deel uitmakend van het detachement van het Veteranen Platform in de erecouloir van veteranen staan zij nabij

Gouverneur der Residentie (foto: Den Haag FM)

het Mauritshuis opgesteld. Ze zouden met acht man zijn, maar twee moesten om persoonlijke redenen en tot hun leedwezen thuis blijven. Vroeg uit de veren reizen de SMC'ers Louis Speijers, Ron IJdo, Willem le Rütte, Jaap Gatsma, Cees van Ingen en Toon Hermans (staat niet op de foto) met de trein richting

Den Haag. Met hen vele anderen die laat, maar wel op tijd op het vertrekpunt Malieveld aankomen. Het treinverkeer rond Den Haag ligt juist op deze dag op twee punten plat: het baanvak Rotterdam-Schiedam (koperdieven) en bij Gouda (defect spoorwegviaduct).

Op het Malieveld krijgt het detachement van het Veteranen Platform nog nadere instructies en daarna vertrekt men in gelid richting het Binnenhof. Het publiek laat luid applaus horen. Daar aangekomen staan de SMC'ers verspreid links en rechts van de route, Jaap Gatsma en Cees van Ingen bij het Torentje van de minister-president. Dan enige tijd wachten en uiteindelijk komt de lange stoet voorbij. Na de troonrede en de drierf hoera volgt dezelfde situatie maar dan in omgekeerde richting. Toon Hermans hierover: 'Het is mijn eerste keer en ik ben best wel moe in de benen, maar ook zeer voldaan.' Cees van Ingen: 'Het is weer een mooie dag. Het is goed om er weer bij te zijn.' Na afloop drinken de mannen nog een biertje bij het Malieveld.

Vlnr. Louis Speijers, Ron IJdo, Willem le Rütte, Jaap Gatsma en Cees van Ingen

foto's Mediacentrum Defensie

Vriendendag in Hoek van Holland

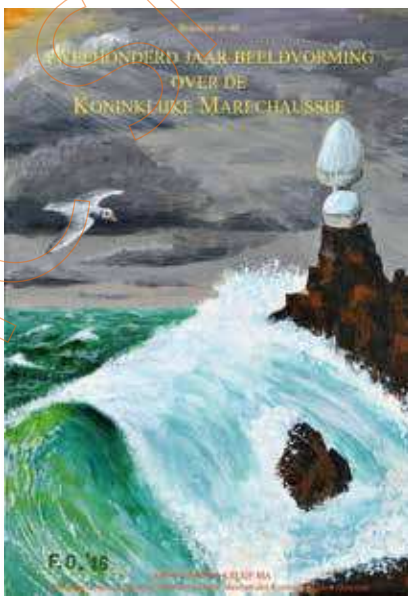
Op donderdag 6 oktober j.l. verzamelden ongeveer zestig Vrienden van het Marechaussee-museum zich in de Torpedoloods in Hoek van Holland voor de jaarlijkse Vriendendag. Donald Weekenstroo en Peter Coomans doen verslag.

De oude Torpedoloods is tegenwoordig een restaurant aan de Berghaven met als naam 'Mijn Torpedoloods'. Een toepasselijke naam voor dit rijksmonument, want het dubbele gebouw werd in 1886 speciaal gebouwd voor de opslag van mijnen, die toen torpedo's werden genoemd, en werden gebruikt voor het afsluiten van de Nieuwe Waterweg. In de loop der tijd werd er een bunker naast gebouwd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruikten de Duitsers het complex ook voor opslag van scheepsmunitie en breidden het uit met een tweede bunker en een wasplaats voor het personeel. Na de oorlog nam de Koninklijke Marine de locatie als magazijn in gebruik.

Na koffie met cake nam de voorzitter van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee, kolonel b.d. mr. Wieta Hopperus Buma het woord om de aanwezige vrienden te verwelkomen en bracht ons op de hoogte van het wel en wee van de stichting. Het gaat weliswaar goed met de stichting, maar een belangrijk aandachtspunt blijft de terugloop in het aantal vrienden van het museum en dat zouden we met ons allen moeten keren. Dus word Vriend, mocht u dit nog niet zijn, en maak Vrienden. Ons prachtige Marechausseemuseum heeft uw steun hard nodig. Vervolgens praatte de directeur van het museum, kolonel b.d. Ronald van der Heijden, ons bij over de laatste ontwikkelingen in en rond het museum. De Stichting Marechausseemuseum voert op dit moment een onderzoek uit om te bepalen hoe het museum in de toekomst volgens haar er zou moeten uitzien. Dat houdt ook in hoe we omgaan met de archieven en de bibliotheek, maar ook hoe het museum een rol kan vervullen in de beleving van de marechausseetraditie. De Koninklijke Stichting Defensiemusea, die het Marechausseemuseum tegenwoordig exploiteert, maakt dit najaar een 'vlek-

Uitreiking cadeau door voorzitter Wieta Hopperus Buma aan schrijver Thom de Kruijf

kenplan', waarin wordt aangegeven hoe zij denken dat de toekomstige expositie er zou moeten uitzien. Deze winter zullen beide plannen aan elkaar worden getoetst en wordt overlegd hoe het museum verder zal gaan.

Traditioneel werd de morgen afgesloten

Eindredacteur met schrijver Thom de Kruijf

met de presentatie van een nieuwe brochure (nr. 48): 'Tweehonderd jaar beeldvorming over de Koninklijke Marechaussee' door de eindredacteur kapitein ter zee Donald Weekenstroo. Deze brochure kwam tot stand in samenwerking met het Lectoraat Politiegeschiedenis van de Politieacademie en is geschreven door Thom de Kruijff. Als masterstudent geschiedenis liep hij dit jaar stage bij de Politieacademie. Hij kreeg als opdracht

van de lector, dr. Guus Meershoek, om, in de vorm van tekeningen en foto's, letterlijke beelden over de Koninklijke Marechaussee te verzamelen en deze toe te lichten met een ondersteunende tekst. Het geheel is een prachtige brochure geworden waarin, aan de hand van tien contrastrijke hoogte- en dieptepunten van het Wapen, beschreven wordt hoe de marechaussees zich zelf zagen en hoe de buitenwacht hen zag. Bijzonder aan deze brochure is dat, in tegenstelling tot anders, nu de plaatjes centraal staan. Uniek was natuurlijk ook dat we de jongste brochureschrijver ooit in ons midden hadden en dat Thom de Kruijff deze zomer ook nog even zijn masterstudie afrondde. De voorplaat werd wederom door Frans Ouwerkerk geschilderd. De presentatie werd afgesloten door de schrijver, de schilder, de lector en de directeur van het Marechausseemuseum een eerste exemplaar van de brochure te overhandigen en het Lectoraat te bedanken voor de prettige samenwerking. Zoals gebruikelijk krijgen alle Vrienden deze brochure toegestuurd. Mocht u nog geen Vriend zijn dan is deze brochure, net als alle voorgaande brochures, te verkrijgen bij het Marechausseemuseum. De volgende brochure zal gaan over de recherche bij het Wapen en wordt geschreven door Kees Procee. Na deze feestelijke afsluiting van de morgen werd er gezellig geborrel in dit sfeervolle restaurant, gevolgd door een heerlijke lunch.

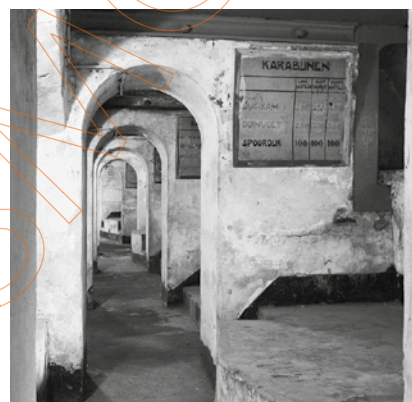
De Vriendendagen vinden jaarlijks afwisselend plaats in Buren en in een interessante historische locatie elders in het land. En dat was deze keer in Hoek van Holland om het Fort aan den Hoek van Holland te bezichtigen. Dit fort, ook wel Fort 1881 (aanvang bouw) of Fort Maasmond genoemd, is een pantserfort om aanvallen vanuit zee te voorkomen en werd in 1889 in gebruik genomen. Op een terrein van 13000 m2 staat een fort van 7000 m2. Het telt 107 ruimtes en een gangenstelsel van drie km

De geweergalerij (buitenzijde) van Fort aan den Hoek van Holland

lang en werd tijdens mobilisatie bezet door zo'n driehonderd man die in vier groepen waren verdeeld om beurtelings de wacht te lopen. Op het terrein staan nog drie bijgebouwen. Het fort, gelegen langs de Nieuwe Waterweg op loopafstand van de Torpedoloods, diende om de vaarweg te beschermen tegen een vijandelijke vloot en het strand tegen een invasie. Daartoe beschikte het fort over vier kanonnen van 24 cm, twee kanonnen van 15 cm en een versperring in de vaargeul, bestaande uit zeemijnen die vanuit het fort elektrisch konden worden geactiveerd. Het geschut stond opgesteld in drie draaibare pantserkoepels. Zowel het draaien van de koepels als het elevieren van het geschut gebeurde met gebruik van hydrauliek. De hydrauliekpompen werden aangedreven met stoom- of handkracht. De landzijde werd beschermd door een gepantserde geweergalerij. Hiermee was het fort bij voltooiing erg modern. Echter na de komst van de nieuwste slagschepen rond 1900, waarvan het geschut een groter bereik had dan het fort, was het fort in één klap verouderd. Geld voor grootschalige verbeteringen was er niet en zo bleef de situatie grotendeels gelijk tot aan de Tweede Wereldoorlog. In de Eerste Wereldoorlog was het fort gevechtssklaar om de Nederlandse neutraliteit te verdedigen.

Tijdens de Duitse inval in 1940 vonden er rondom het fort gevechten plaats. Na de Nederlandse capitulatie namen de Duitsers het fort in gebruik. De koepels,

De geweergalerij (binnenzijde) van Fort aan den Hoek van Holland

het geschut en ander metaal werd in 1943 uit het fort verwijderd en omgesmolten om gebruikt te worden in de Duitse industrie. Na de oorlog kwam het fort, evenals andere loods in Hoek van Holland, in handen van de Koninklijke Marine, die deze gebruikte als opslagplaats voor mobilisatiegoederen zoals luchtdoelgeschut voor de koopvaardij, torpedo's, mijnenveegtuigen en inventarisgoederen. Het fort stond vanaf 1978 leeg, totdat het in 1987 weer nieuw leven werd ingeblazen. In 1995 kreeg het fort haar koepels terug; doch nu van spuitbeton in plaats van gietijzer. Dit alles, met een veelheid aan details hoe men in het fort leefde en werkte, kregen we te horen in een rondleiding van ongeveer anderhalf uur. Met dank aan de bestuursleden die de organisatie hadden verzorgd, werd aan het eind van de middag een uiterst interessante en gezellige Vriendendag afgesloten.

O ja, word Vriend en maak uw vrienden ook Vriend!

Vrienden van het Marechausseemuseum krijgen halfjaarlijks een brochure toegezonden.

Nieuwe begunstigers kunnen zich opgeven bij de penningmeester van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee: P. Coomans, Theeboomstraat 4, 3151 RR Hoek van Holland (e-mail: Rolinka_peter@kpnmail.nl).

Herdenking Roermond 2016

Op zaterdag 3 september 2016 werd in het Nationaal Herdenkingspark Roermond bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 voor de 29e maal de jaarlijkse Nationale dodenherdenking gehouden.

Enkele duizenden Indië- en Nieuw-Guinea veteranen, familieleden en nabestaanden, pelgrimeren ieder jaar weer naar het Nationaal Herdenkingspark Roermond om de ruim 6200 jonge mannen en vrouwen te eren en te gedenken, die gedurende de jaren 1945-1962 tijdens militaire acties in het toenmalige Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea het leven lieten. De herdenking staat mede in het teken van de 122 Nederlandse militairen die zijn gesneuveld in de Koreaanse oorlog (1950-1953) en de gevallen tijdens vredesoperaties.

Ongeveer twee uur voor de herdenking komen wij bij elkaar op onze vaste plek in het herinneringspark. Onder een bepaalde boom wordt een kring van stoelen neergezet, dit jaar verzorgd door Mario

Hectors en Anton van Veggel. Mario heeft de plaats ingenomen van zijn in juni overleden vader Jan. Anton zorgt voor het ons zonder onderbreken voorzien van eten en drinken.

Dit jaar was onze deputatie weer in aantal afgenomen. Naast onze voorzitter Jack Vlaming waren de Indië- en

Nieuw-Guinea veteranen K.I. Besançon, L.J. van der Veer, J.W.G. Kummeling, J.L. Strous en Th.M.J. Moors aanwezig. Jaap Gatsma was als drager van onze banier present. Indië-veteraan Charles Besançon legde namens SMC een krans bij de plaque Korps Militaire Politie / Koninklijke Marechaussee. Kolonel b.d. Peter Klijn heeft ons als lid van het algemeen bestuur van SMC en als vice-voorzitter van het Veteranen Platform vertegenwoordigd bij de officiële genodigden. Enkelen waren vergezeld van partner en andere familieleden.

De officiële herdenking begon om 14.00 uur. Na de diverse toespraken en de 'Fly-by Missing Man Formation' uitgevoerd door vier F-16's van de Koninklijke Luchtmacht werden er namens de diverse organisaties ruim tachtig kransen gelegd. Wij als SMC leggen ook elk jaar een krans. Dit jaar was deze eer toebedeeld aan Charles Besançon.

Na afloop van de plechtigheid kwamen we zoals gebruikelijk bij elkaar bij onze plaque. Samen stonden we daar stil bij de ons ontvallen. Met name voor de Indië-veteranen Charles Besançon en Leo van de Veer een emotioneel moment. Zij hebben immers vele van de aldaar vermelde personen gekend. Tegen 16.00 uur keerden wij huiswaarts met de welgemeende groet 'tot volgend jaar'. Wij hopen dat de Indië-veteranen die nu de leeftijd van 89 jaar of ouder hebben bereikt daartoe ook in 2017 in staat zijn!

Leo van de Veer (l) en Charles Besançon (r) bij de door ons gelegde krans

Charles Besançon (l) en Leo van de Veer (r) bij de plaque

in memoriam

Kapitein b.d. Dick Tegel

Op dinsdag 30 augustus 2016 is op 68-jarige leeftijd overleden kapitein b.d. Dick Tegel. Hij leed aan een ongeneeslijke hersenziekte. Dick heeft na zijn opleiding bij diverse brigades in Nederland gediend. Vervolgens was hij tot 1983 in Duitsland geplaatst bij de Brigade Bramsche. Aansluitend was hij instructeur aan de Rechercheschool op het toenmalige OCKMar. In december 2004 ging hij met functioneel leeftijdsontslag. Zijn laatste functie was commandant Rechercheschool OCKMar.

Dick heeft zich tot 2014 enthousiast ingezet voor SMC. Zijn ziekte noopte hem toen met zijn werkzaamheden te stoppen. Hij was onze contactpersoon richting het opleidingscentrum en verzorgde daar onder andere onze presentie bij diploma- en medaille-uitreikingen. Dick was ook onze vaste vertegenwoordiger bij de jaarlijkse dodenherdenking op het Ereveld Loenen. Op 1 en 3 september hebben we afscheid van hem genomen. Wij wensen Ans en de (klein)kinderen de kracht toe om dit grote verlies te kunnen dragen. Dick zal in onze herinnering blijven als een humorvolle, fijne collega en vriend.

Historisch Depôt bij BSB-familiedag

Ze houden niet van pottenkijzers, de dames en heren van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) in Soesterberg. 'Kapitein' Bart van Es, commandant van het Historisch Depôt Koninklijke Marechaussee aan het woord.

Dat zie je ook aan hun hoofdkwartier. Op het voormalige Amerikaanse deel van de vliegbasis Soesterberg werken zij vanuit een stevig bewaakt fort. Maar eens per jaar gaan de hekken op een kier en wordt er voor de BSB-gezinnen een tipje van de sluier opgelicht. Ze kennen elkaar bijna allemaal en méér dan alleen bij naam. De bijzondere opdrachten die de BSB'ers uitvoeren scheppen een nauwe band want over hun werk kunnen ze bijna alleen onderling

praten. Maar hun harten blijven natuurlijk wél altijd openstaan voor hun gezin. En daar vragen ze zich wel eens af wat pappa en/of mamma doet. De familiedag is dan een geweldig instrument om aan de BSB-gezinnen hun werkomgeving te laten zien en ervaren. Daarbij kunnen zij ook kennis maken met collega's en hun gezinnen.

Uniformen kom je met uitzondering van de plantondienst nergens tegen. Als Historisch Depôt vielen wij daarom extra op in onze originele uniformen uit de jaren dertig van de vorige eeuw. Naast de overige talrijke demonstraties van BSB-activiteiten en vaardigheden vertegenwoordigden wij de marechausseebakermat van de BSB. Vanuit een

Controle bij de hoofdingang

operationele (in boogtent) opgezette Brigade Koninklijke Marechaussee anno 1936 wekten wij de belangstelling van de familieleden en gaven dan informatie over de rol van de vooroorlogse Marechaussee en de ontwikkelingen daarna. Naast het werk in de brigade bewaakten wij tevens de hoofdingang van de basis en liepen patrouilles te voet over het terrein.

Het was goed dat we onze brigade naast de museumstand hadden ingericht. De 'historische hoek' versterkt elkaar daardoor. En dat blijkt wel nodig. Want de marechausseehistorie is ook bij leden van het Wapen zelf grotendeels onbekend. Ja en als de jeugd dan onze vooroorlogse typemachine ook nog eens aanziet voor een nieuwe elektronische gadget met directe ingebouwde printer, dan blijft er voor ons voorlopig nog veel uit te leggen.

De brigade anno 1936

Viering 80 jaar Marechaussee-museum

Op 24 en 25 september werd in Buren stilgestaan bij het 80-jarig bestaan van het Marechausseemuseum. Velen wisten de weg naar dit mooie stadje in de Betuwe te vinden. Vooral zondag was het heel druk. Het mooie weer werkte mee om aan dit evenement een extra feestelijk tintje te geven.

Het museumteam had zich met steun van de Koninklijke Marechaussee goed op dit evenement voorbereid. Buiten het stadje waren extra parkeerplaatsen ingericht en werd het publiek met een groot digitaal bord op deze gebeurtenis gewezen. De feestelijkheden werden op zaterdag om 12.00 uur formeel met toespraken geopend. Na een warm welkom door de directeur van het museum benadrukte de burgemeester van Buren nog eens het belang van ons museum voor de stad Buren. Dit werd onderstreept door de voorzitter van de Stichting Weeshuis. Hij benadrukte ook het belang voor het historische gebouw,

leegstand is voor een dergelijk pand desastreus, een betere huurder dan de KMar kan men zich niet wensen. Als laatste spreker kwam de directeur van de Koninklijke Stichting Defensiemusea aan het woord. Ook hij heette allen welkom en wenste iedereen een heel fijn en geslaagd evenement toe. De bezoekers konden voor een gereduceerd toegangstarief zowel het museum als de vele demonstraties in de tuin van het Weeshuis bezoeken. In de tuin en voor het hoofdgebouw kon men uitgebreid kennis nemen van de werkzaamheden en mogelijkheden van de huidige KMar. Zo kon men onder andere in een YPR-765 pantserwagen en in diverse al dan niet gepantserde voertuigen plaatsnemen. Twee marechaussees te paard en twee leden van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten oogsten alom bewondering. Een hondengeleider liet zien hoe een hond explosieven kan

opsporen. Velen weten nu dat het niet raadzaam is om in publieke ruimten bagage onbeheerd achter te laten. In de Dependance van het museum kon men naast de normale expositie kennis nemen van de manier waarop experts van de KMar in voorkomend geval kunnen aantonen dat documenten zijn vervalst. De diensten in het buitenland werden onder andere belicht door een uiteenzetting van de werkzaamheden van de KMar bij Frontex in Griekenland. Een extra bijdrage aan de algehele sfeer leverden ten slotte de re-enacters van het Historisch Depôt KMar en de Stichting Re-enactment Dienstplichtig Marechaussees.

Zondagmiddag konden allen terugkijken op twee zeer geslaagde dagen. Op de website en op de Facebookpagina van het museum kunt u door de vele foto's een nog betere indruk van het uitgebreid vieren van deze verjaardag krijgen.

Reünie peloton 61-4

Op 24 augustus 2016 werd, dertig jaar na hun laatste reünie, door het beroepspeloton 61-4 met hun partners weer een bijeenkomst georganiseerd.

In de Koning Willem III-kazerne te Apeldoorn werden de reünisten na ontvangst met koffie en een traditionele tompouce welkom geheten. Hoewel niet iedereen erbij kon zijn, was de

Achter vlnr: Den Brok, Van Vlaanderen, Nap, V.d. Broeck, Zomerdijk, Vreeman, Besseling, Wolters, Klompmaker, Huizinga, Griffioen; voor vlnr: Meijer, Degens, V.d. Laan, Zantinga, Bisschop, Douma, van Boven, Hof, Ensing; rolstoel vlnr: Ranzijn, Bakhuis

opkomst goed. Twee mannen waren door ziekte verhinderd en helaas waren er, zover bekend, tien personen overleden. Na het noemen van hun namen werd een moment stilte in acht genomen. De gesprekken waren levendig en er heerste een gezellige sfeer. Met oude foto's erbij kwamen vele herinneringen naar boven. Na een voortreffelijke lunch kregen we een rondleiding over het kazerneterrein, in de brandende zon. In twee kleine (verkoelende) musea werd een toelichting gegeven. Natuurlijk maakten we een groepsfoto en na nog nagepraat te hebben, ging ieder zijns weegs. We kijken terug op een fantastische dag!

Na 40 jaar weer bij elkaar

Op 7 september, na precies 40 jaar en een dag kwamen we (beroepslichting 1976-5) weer bij elkaar in de Koning Willem III-kazerne te Apeldoorn. Nu niet met 3-tonners opgehaald bij het station maar met luxe eigen vervoer, zo schrijft organisator Peter Boone.

Vanwaar pas na 40 jaar bij elkaar? Bij het opruimen van de zolder in 2014 vond ik een doos met daarin handgeschreven proef processen-verbaal met een namenlijst van de eerste opleiding. Op dat moment was ik nog in actieve dienst bij de KMar en kon mijn nieuwsgierigheid niet inhouden. In de

defensie e-maillijst vond ik zes collega's, daarnaast kende ik er nog wat en wist deze te vinden. Zo heb ik een olievlek proberen te creëren om mijn collega's van het eerste uur op te sporen. Je bent tenslotte opsporingsambtenaar! Na een jaar had ik bijna alle namen getraceerd. Eén collega was helemaal uit beeld en is door een toevalstreffer kort voor de reünie gevonden. Helaas kon hij niet meer komen, hij woont in het buitenland. Ook was ons kaderlid Henk Berndsen voor de reünie uitgenodigd en kon komen. Helaas was het andere kaderlid reeds overleden. Bij onze opleiding hadden we een vast kader van

twee personen, dat tijdens de opleiding aangevuld werd met instructeurs.

Op 7 september was het dus zover, 35 collega's zagen elkaar weer. De meesten hadden gekozen om deze eerste reünie een mannending te laten zijn en waren zonder partner gekomen. Op het square kwamen de eerste verhalen al los. Voor een gezamenlijk welkom moesten we bijna iedereen naar binnen trekken. Er was voor gekozen om tot de lunch gezellig samen te zijn en dat was maar goed ook, want 40 jaar bijpraten is een hele klus. Na de lunch kregen we een rondleiding aangeboden over het verbouwde opleidingscentrum. Wat een veranderingen, zelfs na een jaar flo kende ik het bijna niet terug. Uiteraard nog even gebouw 21 (A-school) naar binnen om te kijken waar we hadden gelegen. De grootte van de kamers was nog hetzelfde, alleen stonden er nu veel minder bedden. Voor het gebouw hebben we onze klassenfoto nog een keer overgedaan met iedereen op dezelfde plaats als toen. Tegen het eind van deze bijeenkomst zijn we nog aan het evalueren gegaan. Uit de reacties van iedereen bleek het een zeer geslaagde reünie te zijn geweest die vast een vervolg krijgt.

TRIS-reünie in Havelte

Op zaterdag 27 augustus vond een grote reünie plaats van de Stichting Triskontakten Zwijndrecht. Ben Langendoen stuurde een verslag in.

Maar liefst 1300 oud-leden van de voormalige TRIS (Troepenmacht in Suriname) uit Nederland, Suriname, Duitsland, maar ook uit Australië en

Nieuw-Zeeland wisten die dag de Johannes Postkazerne in Havelte te vinden. De thuisbasis van het Regiment Infanterie Oranje Gelderland, waar eertijds ook de TRIS toe behoorde. Onder een stralende zon en een Surinaamse temperatuur werd er een krans gelegd bij het TRIS-monument op die kazerne, na toespraken van o.m. oud-Commandant der Strijdkrachten P. van Uhm, kolonel J. Hew A Kee, oud-TRIS'ers van het Nationaal Leger van Suriname en Ad van Wingerden als voorzitter van de Stichting Triskontakten.

Deze stichting bestaat nu tien jaar en ter gelegenheid hiervan kreeg iedereen een herinneringsinsigne opgespeld. Een goede Surinaamse maaltijd en een echte djogo (literfles Parbo bier) ontbraken niet aan deze feestelijke bijeenkomst. Er was nog meer oud-Kmar personeel aanwezig zoals Jan Ooievaar, Paul Pillekers, Piet Hus, Willem van Ekeren en Ronald Dongor.

© fotografie Guus Koenders

Nieuwe begunstigers

B. van Doorn
Ber 70-2

L. Molenaar
Ber 70-3

C.M. Oud
Ber 73-4

A.A. Schoemaker
Ber 73-4

J.G. van Veen
Dpl 61-5, Tamboer

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 2711 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

C. Booij
Geboren 10 november 1927
Overleden 13 augustus 2016
Dpl 5 DMC
Ned. Indië 1 MPI

K. Bruinings
Geboren 10 november 1935
Overleden 4 augustus 2016
Dpl 55-3

J.L. Diever
Geboren 31 oktober 1949
Datum overlijden niet bekend
Ber 67-3

C. van Eck
Geboren 25 september 1932
Overleden 8 juli 2016
Dpl 52-3; 4 DMC

G.J. Garritsen
Geboren 6 augustus 1927
Overleden 24 augustus 2016
Dpl 3 DMC
Ned. Indië; 2 MPIII

J. van der Hoorn
Geboren 28 november 1928
Overleden 23 september 2016
Ber 48-3
Korea

Mevr. H. van Oudheusden-Burghout
Geboren 19 februari 1915
Overleden 25 juli 2016
Weduwe van
A. van Oudheusden, Ber 1930-1937

H. van der Scheer
Geboren 3 december 1924
Overleden 13 augustus 2016
Dpl 5 DMC
Ned. Indië; 1 MPI; 2 MPIII;
3 MPIV

Th.C.J. van Schie
Geboren 21 augustus 1922
Overleden 3 augustus 2016
Ber 45-5

D.F. Tegel
Geboren 30 december 1947
Overleden 30 augustus 2016
Ber 65-5

A. Tolman
Geboren 28 september 1927
Overleden 31 juli 2016
Dpl 6 DMC
Ned. Indië 3 MPIII

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

SMC

Stichting Marechaussee Contact

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

Jack Vlaming
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Gerard Roes
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van begunstigers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGNL2A)

Begunstigersadministratie en werving

Cor de Boom
Johan Frisplein 23, 8071 LX Nunspeet
0341-257129
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven als begunstiger, wijzigen van (e-mail) adressen e.d.)

Administratie begunstigersbijdragen

Eric Haast
06-54321260
begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
(informatie over en verwerking van begunstigersbijdragen; bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

Roel Gras
Walstro 33, 1273 BH Huizen
035-5258313
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v.
RVMC te Huizen
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen

Frans Meijer
0341-417087
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvhartens@zeelandnet.nl

Webmaster

Roel Bouwman
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Jack Vlaming
stmarcontact@gmail.com

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2700 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leed gebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Begunstiger worden?

De jaarlijkse bijdrage is € 15,- voor in Nederland wonende begunstigers en € 20,- voor in het buitenland wonende begunstigers. Bij een aanmelding voor minimaal twee jaar wordt zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument' toegezonden. Aanmelden kan op de website met het aanmeldingsformulier (onder tab bestuur/aanmelden).

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RVMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC-begunstiger die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RVMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RVMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC-begunstigers.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

EEN BIJZONDER MUSEUM IN VELE OPZICHTEN

Beleef de wereld van de oudste politieorganisatie van Nederland en onderzoek het verleden, heden en toekomst van de Koninklijke Marechaussee. Leer de taken van de Marechaussee kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken.

Kijk mee over de schouders van de Brigade Speciale Beveiliging en bij de dynamische taken van de Koninklijke Marechaussee op

onze luchthavens. Zie kogelinslagen in een gepantserde autodeur, ervaar de robuustheid van een gepantserd rupsvoertuig en maak een stoere foto zittend op een motor in Marechausseekleding. Waan jezelf een echte Marechaussee door een misdrijf op te lossen (te reserveren evenement).

Het Marechausseemuseum.

Een bijzonder museum in vele opzichten!

Onderzoek & beleef

Meer weten over het museum: www.marechausseemuseum.nl

Weeshuiswal 9 | 4116 BR Buren | T (0344) 571256 | E postbus@marechausseemuseum.nl